

Adresát: Komisar Virginijus Sinkevičius – životné prostredie, oceány a rybne hospodárstvo

Predmet: Ochrana zdravia ľudí a zvierat „Jedno zdravie“ – musí byť ústredným bodom politického programu EÚ

Vážený Komisar Sinkevičius,

Spolu s našimi partnermi v agropotravinárskom reťazci, európskom odvetví chovu hospodárskych zvierat, sa počas nedávneho prepuknutia choroby COVID-19 podarilo udržať stabilné dodávky kvalitných, bezpečných a cenovo dostupných potravín pre milióny občanov EÚ. Sme veľmi odhodlaní pokračovať v tejto práci v budúcnosti. Toto je v praxi európska potravinová bezpečnosť.

Európske odvetvie chovu hospodárskych zvierat ako celok víta prvé opatrenia, ktoré doteraz Európska komisia prijala na podporu verejného zdravia, zdravia zvierat, chovu hospodárskych zvierat a zásobovania Európy potravinami počas tejto súčasnej pandémie COVID-19.

Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú vykonať aby sme sa dostali z tejto krízy, musí byť ochrana ľudí a zvierat pred pandémiami, ako sú COVID-19 a objavujúce sa infekčné choroby, kľúčovou prioritou európskych politik. Súčasná kríza nám opäť ukazuje katastrofálne následky, ktoré také pandémie môžu mať nielen na naše zdravie, ale aj na naše hospodárstvo, fungovanie našich dodávateľských reťazcov a budúcnosť Európy vo všeobecnosti.

Dobre riadené moderné biologicky bezpečné farmy, kde sa zvieratá pozorne monitorujú, sú kľúčové na zabezpečenie bezpečnosti potravín a potravinovej bezpečnosti. Investovali sme značne do najprísnejších noriem týkajúcich sa potravín a zdravia zvierat, aby sme s jasným a merateľným úspechom znížili riziko prenosu patogénov. V súlade s postupmi udržateľnej intenzifikácie a obehového poľnohospodárstva také farmy prispievajú k zmierňovaniu klimatických zmien, k vyšším životným podmienkam zvierat a zlepšenej biodiverzite. Zaviazali sme sa naďalej investovať do využívania našich prírodných zdrojov v súlade s rámcom EÚ s cieľom ďalej zlepšovať udržateľnosť celého odvetvia chovu hospodárskych zvierat.

Sme veľmi radi, že tieto vysoké štandardy, ktoré sú podporované v rámci našich hraníc, sa používajú ako model na celom svete v snahe znížiť riziko prenosu patogénov. Musíme tiež zabezpečiť, aby sa vylúčili akékoľvek nezákonné a neregulované činnosti súvisiace s obchodom s voľne žijúcimi živočíchmi a rastlinami. Udržanie silného odvetvia chovu hospodárskych zvierat v Európe je jediný spôsob, ako dodať váhu súčasným a budúcim medzinárodným rokovaniam.

Prebiehajúca epidémia choroby COVID-19 poukazuje na zásadnú potrebu posilniť udržateľnosť a odolnosť našich spoločností a fungovanie našich hospodárstiev. Je to potrebné predovšetkým na minimalizáciu rizika podobných zdravotných mimoriadnych udalostí v budúcnosti, ktoré sa pravdepodobnejšie vyskytnú, keď sa budú stupňovať klimatické a environmentálne vplyvy. Všetci sme presvedčení, že v oblasti zdravia, hygieny a trvalej udržateľnosti pre nás neexistuje lepšia alternatíva ako podpora nášho odvetvia chovu hospodárskych zvierat. Táto kríza to jasne dokázala, náš sektor chovu hospodárskych zvierat nie je slabou stránkou, ale skutočnou európskou devízou!

Myšlienka, ktorú presadzujú niektoré organizácie a jednotlivci na vytvorenie prepojenia medzi spotrebou zvierat, moderným poľnohospodárstvom a COVID-19, je nielen nesprávna, ale ide o šokovú taktickú diskusiu, ktorá sa začala v čase, keď sa naši chovatelia a poľnohospodári v EÚ snažia urobiť maximum, aby zabezpečili stabilné dodávky potravín.

Vyzývame Komisiu, aby zabezpečila, že jej členovia, jej útvary a inštitúcie EÚ vo všeobecnosti nebudú šíriť falošné správy. Činnosť EÚ musí byť založená na dôveryhodných informáciách, t.j. na vedeckých poznatkoch.

Ak by sme prestali v Európe vyrábať mäso a v situácii, keď sú hranice zatvorené a narušený je obchod, ohrozili by sme nielen potravinovú bezpečnosť, ale vystavili by sme aj veľa ľudí nedostatkom živín, čím by sa zhoršilo ich zdravie a následne aj kapacita ich imunitného systému.

Vyzývame Európsku komisiu, aby podporovala potravinovú bezpečnosť a zásobovanie potravinami a zároveň chránila ľudí a zvieratá pred objavujúcimi sa infekčnými chorobami. Na výzvy, ktoré z tejto krízy vyplývajú, je potrebné reagovať a čeliť im tak vedecky, ako aj logicky. Úlohou Európskej komisie je spolu s členskými štátmi chrániť svojich občanov a zvieratá a rázne konať, aby sa lepšie pripravili a predvídali, čo bude mať nepochybne vplyv na Európu v nasledujúcich mesiacoch a rokoch.

V prílohe sa nachádza dokument so zoznamom opatrení, ktoré by mohla Komisia prijať v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte.

Upozorňujeme, že kópia tohto listu bola zaslaná komisárke pre zdravie a bezpečnosť potravín Stelle Kyriakides.

S úctou,

Roxane Feller
Secretary General
AnimalhealthEurope

Birthe Steenberg
Secretary General
AVEC

Dirk Dobbelaere
Secretary General
CUTRAVI

Pekka Pesonen
Secretary General
Copa and Cogeca

Gustavo Gonzalez-Quijano
Secretary General
COTANCE

Ana Granados-Chapatte
Director
EFFAB

Mette Lykke Nielsen
Secretary General
FurEurope

Karsten Maier
Secretary General
UECBV

Alexander Anton
Secretary General
EDA

Alexander Döring
Secretary General
FEFAC

Jörg Seifert
Secretary General
FEFANA

Príloha: Zoznam opatrení, ktoré by mali implementovať európske inštitúcie

Zoznam opatrení, ktoré by mali implementovať európske inštitúcie

S určitou naliehavosťou vyzývame inštitúcie, aby sa z krátkodobého hľadiska:

- 1) Vyvarovali šíreniu dezinformácií o väzbách medzi chovom dobytku a COVID-19 alebo inými objavujúcimi sa infekčnými chorobami.

V súčasnosti známe fakty o dobytku, jeho potravinových výrobkoch a COVID-19 sú:

- Podľa súčasného stavu vedomostí sa hospodárske zvieratá, ktoré sa používajú na výrobu mäsa, nedajú infikovať SARS-CoV-2, a preto nie sú schopné prenášať vírus na človeka touto cestou. ([BfR](#))
- Predbežné zistenia zo štúdií naznačujú, že hydina a ošípané nie sú citlivé na infekciu SARS-CoV-2. ([OIE](#))
- V súčasnosti neexistuje dôkaz, že jedlo je pravdepodobným zdrojom alebo cestou prenosu vírusu. ([EFSA](#))
- V súčasnosti neexistujú dôkazy, ktoré by naznačovali, že zvieratá infikované ľuďmi zohrávajú úlohu pri šírení COVID-19. Ohniská nákazy u ľudí sú vyvolané vzájomným kontaktom ľudí. ([OIE](#))
- Zatiaľ čo prebieha výskum potenciálneho živočíšneho pôvodu nového koronavírusu (SARS-CoV-2), šírenie a vývoj súčasnej ľudskej pandémie je spôsobený prenosom z človeka na človeka. V súčasnosti neexistujú dôkazy o tom, že by zvieratá zohrávali úlohu pri šírení COVID-19. ([FAO](#))

V strednodobom horizonte by sme chceli požiadať Komisiu, aby:

- 2) Podporovala európsku potravinovú bezpečnosť a nezávislosť.
- 3) Podporovala trvalo udržateľné postupy intenzifikácie na podporu potravinovej bezpečnosti v Európe a zvyšovanie globálneho dopytu po potravinách a predchádzanie veľkým environmentálnym nákladom zvýšením plochy využívanej na poľnohospodárstvo.
- 4) Podporovala nové technológie na podporu zlepšených poľnohospodárskych postupov, zvyšovanie informovanosti o ich prínosoch pre spoločnosť a ich úlohe pri prekonávaní budúcich zdravotných problémov.
- 5) Podporovala testovanie a hodnotenie nových poľnohospodárskych techník a podporovala ich zavádzanie, aby sa umožnilo presné hospodárenie so zvieratami zamerané na dobré životné podmienky zvierat, najmä v prípadoch, keď je nízka produktivita spôsobená chorobami, nedostatočným krmivom a inými príčinami zlého zdravia.
- 6) Poskytovala stimuly na zavádzanie zlepšených opatrení biologickej bezpečnosti a venovala pozornosť riadeniu prepojenia medzi farmami a voľne žijúcimi živočíchmi (problém, ktorý sa v súčasnosti vyskytuje v súvislosti s africkým morom ošípaných).

Z dlhodobého hľadiska sa zasadujeme za:

- 7) Zriadenie očkovacích bánk, ktoré umožňujú rýchle očkovanie ľudí a zvierat v prípade rizika prenosu, a poskytovanie stimulov na vývoj očkovacích látok a iných nástrojov, ktoré podporujú včasné odhalenie a bránia šíreniu chorôb medzi zvieratami a ľuďmi.
- 8) Vývoj priaznivejšej politiky Komisie zameranej na uľahčenie očkovania bez toho, aby sa narušilo obchodovanie so zvieratami alebo živočíšnymi výrobkami.

- 9) Podporu rozvojových politík v krajinách s nižšími strednými príjmami, ktoré sa vyhýbajú zasahovaniu do oblastí voľne žijúcich živočíchov a podporu trvalo udržateľných politík v oblasti chovu hospodárskych zvierat v rozvojových krajinách s cieľom zlepšiť účinnosť a odolnosť potravinového systému, ako aj sprístupnenie potravín pre všetkých.
 - 10) Zintenzívnenie monitorovania a dozoru nad potenciálnymi zoonotickými chorobami voľne žijúcich živočíchov, ktoré môžu infikovať zvieratá v celosvetovom meradle, a uľahčenie výmeny odborných poznatkov medzi disciplínami
-